

Lesvoorbereiding

Student: **Janne Verbeeck**

☒ Stage-oefenles

Lesonderwerp

Herhaling: de landbouw in Egypte

Wie zijn de bewoners van Egypte

Pionier Tijdreisgids 1: pagina 92, 93 en 94

Bronnen

- *Op welke bronnen heb je je gebaseerd? Geef duidelijke referenties zodat je ze vlot kan terugvinden.*
- *Refereer correct volgens de stijlwijzer (zie Toledo communities 2015-2016 stijlwijzer, hoofdstuk 4 verwijzingen en literatuurlijst, 4.2.1)*

VVKSO. (2010). Leerplan Secundair Onderwijs. *Geschiedenis eerste graad A-Stroom*. Brussel

Serlet, K., Boon, M., De Saveur, D., Vuchelen, T., Vrijsen, L. & Van Moortel, M. (2012). *Pionier 1 werkboek* (p. 66 -67). Berchem: Uitgeverij De Boeck nv

Serlet, K., Boon, M., De Saveur, D., Vuchelen, T., Vrijsen, L. & Van Moortel, M. (2011). *Pionier 1 tijdreisgids* (P. 92, 93, 94). Berchem: Uitgeverij De Boeck nv

Serlet, K., Boon, M., De Saveur, D., Vuchelen, T., Vrijsen, L. & Van Moortel, M. (2012). *Pionier 1 handleiding*. Berchem: Uitgeverij De Boeck nv

De Volder, P. e.a. (2004). *Storia 1 Handboek*. Wommelgem : Van In. p. 68-72.

Hayt, F. e.a. (2009). *Atlas van de algemene en Belgische geschiedenis*. Wommelgem: Van In. p. 28-29.

Berings, G., Brackeva, J., Carrein, C., D'hollander, K., Luyckx, K., Meerschaert, K., Rubens, N., Van Braband, R., Vandevenne, K. & Van Schaftingen, J. (2014). *Memoria 1, handleiding*. Kalmthout: uitgeverij Pelckmans

Beeldens, F., Berghmans, S., Caers, T., De Meester, K., Iven, W., Rooms, S., Van Gucht S. & Verachtert J. (2014). *Passages junior: Egypte (farao's en mensen)*. Pagina 12. Averbode: uitgeverij Allitoria

Vormingsdoelen

- *Wat wil je in essentie met deze les bij de leerlingen bereiken? Wat wil je dat de leerlingen essentieel blijft?*
- *Formuleer maximaal twee vormingsdoelen.*
Denk aan aspecten als fundamenteel leren, oriëntatie op de leef- en belevingswereld van de leerling, maatschappelijke aspecten, aansluiting bij opvattingen over mens en maatschappij, opvoeding en onderwijs.
- *Hoe zijn ze herkenbaar in je les?*

Basisinzicht: zicht op het handelen van de mens in zijn totaliteit

De leerlingen verwerven het inzicht dat het leven aan de Nijl heeft geleid tot ontwikkelingen op economisch, sociaal, politiek en cultureel vlak.

Leerplan & Concrete lesdoelen

- *Welke leerplandoelen komen in deze les aan bod?*
- *Welke concrete kennis, inzichten, vaardigheden, attitudes, gelinkt aan het leerplan, wil je realiseren?*
- *Beperk het aantal concrete lesdoelen, denk eraan dat concrete lesdoelen evalueerbaar/observeerbaar zijn.*

Leerplandoelen

De leerlingen kunnen zich inleven in andere samenlevingsvormen dan de huidige en de westerse

Waardering tonen voor fundamentele menselijke waarden in de geschiedenis van de mensheid.

De leerling herkent de begrippen van socialiteit (kennisniveau)

De leerling kan de begrippen van de socialiteit (in eigen woorden) uitleggen (inzichtsniveau)

De leerling kan de begrippen van de socialiteit gebruiken in de context van de bestudeerde samenlevingen

De leerling kan de begrippen van socialiteit verruimen door ze te plaatsen in andere periodes en Andere ruimtes van het referentiekader

De leerling kent de voornaamste kenmerken van de bestudeerde samenlevingen

De leerling kan ten minste één probleem van de mens of de maatschappij in de bestudeerde samenlevingen uitleggen

De leerling kan kenmerken van de bestudeerde samenlevingen herkennen in andere samenlevingen

De leerling toont de onderlinge verbanden en wisselwerkingen aan binnen en tussen de maatschappelijke domeinen

Concrete doelen

Cognitieve doelen

De leerlingen kennen enkele beroepen die in het Oude Egypte beoefend werden.

De leerlingen kunnen de belangrijkste kenmerken geven van deze beroepen.

De leerlingen kunnen het vruchtbare en onvruchtbare gebied aanduiden op een blinde natuurkundige kaart van Egypte

De leerlingen kunnen de Nijl aanduiden op een blinde natuurkundige kaart van Egypte

De leerlingen kunnen vraagjes beantwoorden aan de hand van een luisterfragment.

De leerlingen kunnen de bevolkingspiramide tekenen en invullen

De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen hoe er in Egypte na een tijdje ruimte was voor beroepsspecialisatie.

De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat de volgende begrippen betekenen:

- Belastingen in natura
- Ambacht
- Ambtenaar
- Krijgsgevangene
- Belastingen

Affectieve doelen

De leerlingen kunnen zich concentreren bij een luisteroefening en hier de essentie van onthouden.

De leerlingen kunnen rustig een spel spelen, volgens de gemaakte afspraken.

De leerlingen kunnen zich inleven in een maatschappij die anders is dan die van hen.

De leerlingen durven uitleg te vragen bij leerstofonderdelen die ze niet begrijpen (bijvoorbeeld de betekenis van moeilijke woorden, ..)

Werkpunten

- *Formuleer hier max. 2 werkpunten waaraan je in deze les wil werken. Leg uit op welke manier je hieraan werkt.*

Klasmanagement + timemanagement: ik moet strenger optreden bij leerlingen die babbelen of niet meewerken in de les. Ik kan hen hier best constant op aanspreken. Ik kan ook best op voorhand meegeven hoeveel tijd de leerlingen krijgen om aan een bepaalde oefening te werken. Als ik zie dat leerlingen met opzet aan het treuzelen zijn, zal ik ook aangeven dat ze door moeten werken door bijvoorbeeld klassikaal te werken en een stevig tempo aan te houden, in de plaats van ze individueel te laten werken.

Oriëntatiefase

Leerinhoud	Methode	Materiaal
<p>Loflied = ode, een eerbetoon, een verheerlijking in de vorm van een lied</p> <p>Welkom, jij die Egypte levend maakt! Jij die de woestijn komt lessen. Wanneer het water van de Nijl te laat stijgt, raakt iedereen in de miserie. We begroeten hem als een koning wanneer hij terugkomt in het seizoen van hoge waterstand en Opper- en Neder-Egypte vult. Wanneer het water stijgt, offeren we runderen, Nijl, ontplooi je, jij die mensen en dieren doet leven door hen landerijen als geschenk te geven.’ Grote hymne aan de Nijl, 2200 V.Chr.</p>	<p>De leerkracht start de computer en de beamer al op. De leerlingen nemen plaats.</p> <p>De leerkracht vraagt de leerlingen om plaats te nemen.</p> <p>De leerkracht stelt zichzelf voor.</p> <p>Leerkracht: Voor de les van vandaag heb je je boek niet nodig. Ik heb voor jullie bundeltjes meegebracht. Kijk eens op de PowerPoint en in je bundeltje. Ik heb hier een loflied staan. Wie wil dat eens voorlezen?</p> <p>Een leerling leest het loflied voor.</p> <p>We bespreken het loflied.</p>	<p>Computer, beamer</p> <p>PowerPoint, werkbundels.</p> <p>Loflied (zie inhoudskolom)</p>

<p>Vraagjes voor de bespreking van het loflied:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Over wie/wat gaat het? - Welke positieve eigenschappen worden er aan toe geschreven? 	<p>Leerkracht: Wie kan mij Egypte eens aanduiden op de kaart?</p> <p>Een leerling duidt Egypte aan op de kaart.</p> <p>Leerkracht: Jullie zijn al enkele lessen bezig met het bestuderen van de Egyptische samenleving. Waar op de tijdbalk situeren we dat juist?</p> <p>Een leerling duidt het aan op de tijdbalk.</p> <p>Leerkracht: Jullie hebben de vorige lessen vooral gewerkt rond de landbouw in Egypte omdat dat voor deze samenleving van groot belang was. De Nijl bepaalt eigenlijk het hele leven in Egypte. Tijdens deze les gaan we kort herhalen wat jullie al over de landbouw geleerd hebben. En tijdens de les van volgende week gaan we verder met de verschillende beroepen die men beoefende in het Oude Egypte.</p>	<p>PowerPoint</p> <p>PowerPoint</p>
---	--	-------------------------------------

Verwervings- en verwerkingsfase

Leerinhoud (+ timing)	Methode	Materiaal
<p>Herhaling van de lessen over de landbouw in Egypte</p> <p>Vraagjes voor de bespreking:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie deed het goed/wie deed het niet goed. - Vond je het moeilijk? - Waar heb je nog vragen over? <p>Kaartopdracht: Hoe zat dat ook alweer in Egypte? Duid aan op de kaart:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kleur de Nijl blauw - Noteer op de kaart: Middellandse Zee, Opper-Egypte en Neder-Egypte. - Kleur de vruchtbare landbouwgronden groen - Kleur de onvruchtbare woestijngronden geel. 	<p>Leerkracht: Om te testen of jullie goed opgelet hebben in de lessen over de landbouw, starten we met een korte quiz. Je mag allemaal je smartphone nemen.</p> <p>De instructies voor de quiz staan uitgelegd op de PowerPoint.</p> <p>We spelen de quiz.</p> <p>We bespreken de resultaten.</p> <p>Leerkracht: In jullie werkbundel zien jullie een kaartopdracht staan. Op de volgende pagina heb ik een blacokaart van Egypte toegevoegd. We gaan hierop enkele zaken aanduiden.</p>	<p>Computer, Kahoot-quiz, smartphones</p> <p>PowerPoint</p> <p>Werkbundel, kaart van Egypte, markeerstiften</p> <p>PowerPoint</p>

<p>Luisteropdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoeveel graan moeten ze afgeven aan de belastingen? 1/5^e van de oogst. - Waarom vinden de boeren dit oneerlijk? Dit is bepaald op basis van een schatting. Wanneer de oogst mislukt, moeten ze nog steeds evenveel graan afgeven aan de belastingen, ook al hebben ze niet voldoende kunnen oogsten. - Hoe leven de belastingcontroleurs? Hoe leven de boeren? Belastingcontroleurs: rijkelijk, luxueuze huizen, duur eten, rundsvlees, dure feestjes, jagen, veel vrije tijd, dure luxeproducten, .. Boeren: eenvoudig huis, simpel eten, look, uien, brood en bier, weinig vrije tijd, hard werken - Waar brengen ze het graan naartoe wanneer ze het moeten afgeven aan de belastingen? Naar de graanschuur van de tempel. - Wat is de taak van de schrijver? De voorraden bijhouden en de belastingen noteren. 	<p>We maken de opdracht klassikaal. De oplossingen komen ook in de PowerPoint voor.</p> <p>Leerkracht: De volgende oefening is een luisteroefening. We gaan hierin wat meer te weten komen over de manier waarop de Egyptenaren hun economie organiseerden. We horen het verhaal van een jong meisje dat samen met haar broer en haar vader op de akkers werkt. Ze vertelt haar belevenissen. We luisteren zodadelijk naar het verhaal en daarna beantwoorden jullie enkele vraagjes. We zullen eerst deze vraagjes eens bekijken.</p> <p>We overlopen de vraagjes.</p> <p>We maken de luisteropdracht.</p> <p>De leerlingen vullen de vraagjes in. We overlopen klassikaal. De antwoorden komen ook in de PowerPoint.</p> <p>De leerkracht geeft extra uitleg waar nodig.</p>	<p>CD-rom Memoria 1</p> <p>Werkbundel</p> <p>PowerPoint</p> <p>Extra uitleg met afbeeldingen/kaarten in de PPT.</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - Wat doen de boeren met de overschotten van hun graan? Ze gaan naar de markt en proberen het te ruilen tegen andere producten. - Welke andere beroepen zijn nog aan bod gekomen in het fragment? Boeren, visser, farao, portier, schrijver, belastingcontroleur, soldaat, handelaar, .. <p>De economie van de oude Egyptenaren noemen we een tempeleconomie.</p> <p>De tempel stond centraal voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het innen van belastingen - Het aanleggen van graanvoorraden voor mogelijke overstromingen of hongersnoden - Het vergoeden van de ambtenaren. <p>De landbouw vormde de basis van de economie. Egyptische boeren waren sterk afhankelijk van de grillen der natuur. Alle gronden in Egypte waren eigendom van de farao en de opbrengst behoorde ook aan hem toe. De boeren konden een klein stukje grond pachten van de tempel. In ruil daarvoor moesten ze een deel van de oogst afstaan aan de tempel (= tempeleconomie). De Egyptenaren hadden geen geld en daarom werd er geruild. Elk product had een tegenwaarde in deben, dit zijn een soort gouden gewichtjes of koperen gewichten. Handel met het buitenland werd geregeld door de</p>	<p>Leerkracht: Wat kunnen we besluiten over de economie in het Oude Egypte. Probeer de zinnestelsels eens aan te vullen op de volgende pagina.</p> <p>De leerlingen vullen de zinnestelsels aan. We verbeteren klassikaal. De antwoorden staan ook in de PowerPoint.</p>	<p>Werkbundel</p> <p>PowerPoint</p>
---	--	-------------------------------------

farao. **Transport** van luxewaren zoals hout, edelstenen en metaal gebeurde meestal via de Nijl. Soldaten werden ingezet om de aanvoer ervan te beschermen.

De religie zorgde voor veel werkgelegenheid. Er waren priesters en priesteressen werkzaam om de tempels te onderhouden en de goden gunstig te stemmen. Dikwijls waren ze grootgrondbezitters die voedselvoorraden hadden, handel dreven en het centrum van de economie vormden. We spreken dan ook van **tempeleconomie**.

Handelaars haalden grondstoffen voor luxeartikelen uit Nubië, de Sinaï en de oostelijke woestijn. Tussen de Nijl en de Rode Zee lagen een aantal goudmijnen.

De Nijl stroomt door de woestijn van Egypte. In het oude Egypte trad de rivier jaarlijks buiten haar oevers en zette de omliggende gronden onder water. Als het water wegtrok, bleef er een vruchtbaar sliblaagje achter. De overstroming maakte van de onvruchtbare gronden een geschikte landbouwgrond. De boeren zaaiden graan. Met behulp van kanaaltjes, sjadoefs, schotten en dijken bevoelden ze hun akkers. Deze irrigatielandbouw leidde meestal tot overvloedige oogsten.

Als alles meezat, brachten de akkers meer op dan de boeren nodig hadden. De **landbouwoverschotten** ruilden ze op de markt in tegen andere producten. Zo ontstond er ruilhandel. Door de overschotten in de landbouw moest niet iedereen in de landbouw werken en kwamen er steeds meer

<p>verschillende beroepen (beroepsspecialisatie). Dit leidde tot een groeiend verschil tussen arm en rijk. Rijken konden zich luxeproducten veroorloven. Die werden door handelaars over de Nijl vervoerd. De tempel controleerde de economie. Priesters sloegen er de belasting in natura op. Daarmee konden ze zichzelf, ambtenaren, handelswerklieden, soldaten en kunstenaars vergoeden. Ook legden ze een voedselvoorraad aan voor moeilijke tijden. Een economie waarin de tempel centraal staat, noemen we een tempeleconomie.</p> <p>Opdracht: oorzaak en gevolg.</p> <p>overstromingen → irrigatielandbouw → meer vruchtbare gronden → landbouwoverschotten → beroepsspecialisatie.</p>	<p>Leerkracht: Uit het luisterfragment hebben we vernomen dat de Egyptenaren ook andere beroepen konden beoefenen buiten landbouwer. Hoe komt dat nu? We kijken eens naar de volgende opdracht. Je ziet hier enkele vakjes. Deze vakjes geven een ketting van oorzaak en gevolg aan. Wat is het begin van alles in Egypte, waar de landbouw en de Nijl centraal staan?</p> <p>Leerling: De overstromingen.</p> <p>Leerkracht: Inderdaad, de overstromingen. Daarmee begint alles. De Egyptische boeren waren erg slim en bedachten een systeem waarmee ze ook akkers konden bevoeien die verder van de Nijl af lagen. Hoe deden ze dat?</p> <p>Leerling: Met irrigatielandbouw.</p>	<p>Werkbundel</p>
---	---	-------------------

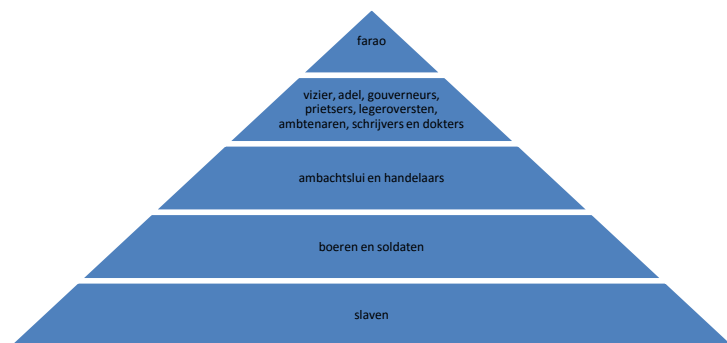
	<p>Leerkracht: Inderdaad door irrigatielandbouw. Dat is ons gevolg. Dus als oorzaak hebben we de overstromingen. Dit leidt ertoe dat de boeren het systeem van irrigatie bedenken. Waartoe leidt dat?</p> <p>Leerling: Meer vruchtbare gronden.</p> <p>Leerkracht: Omdat we nu meer akkers kunnen bevoeien en ook constant nat kunnen houden, krijgen we meer vruchtbare gronden. Als we veel vruchtbare grond hebben, kunnen de gewassen ook veel beter groeien. Waartoe leidt dat?</p> <p>Leerling: Dat de boeren overschotten hebben.</p> <p>Leerkracht: Omdat we nu plots veel vruchtbare gronden hebben, hebben de boeren overschot. Ze hebben hun familie kunnen voeden, hun belastingen in natura kunnen betalen en zelfs dan hebben ze nog wat over. Niet iedereen moet nog op het land werken.</p> <p>Leerling: Dit leidt tot beroepsspecialisatie.</p> <p>Leerkracht: Prima! Niet iedereen moet nog op het land werken en kan dus ook andere dingen gaan doen zoals bijvoorbeeld: pottenbakken, beeldhouwen, schilderen, tapijtwever, goudsmid, boten maker, ... En dit noemen we dan ambachtslieden.</p> <p>De leerkracht noteert dit schema mee op het bord.</p>	
--	--	--

<p>Spel: de leerlingen leren door de verschillende ‘opdrachten’ in het spel de kenmerken van elk beroep kennen.</p> <p>De boeren teelden gewassen en hielden vee. Tijdens overstromingen hielpen ze bij de bouw van tempels en piramiden. Ze werkten samen om de overstromingen tegen te gaan en het water over het land te verdelen. Bij grote overstromingen verdronken mensen en droogde de grond trager uit. Dan moesten de boeren langer wachten om te ploegen en te zaaien en was de oogst klein.</p> <p>Schrijvers (schrijfters) waren heel belangrijk omdat ze de enigen waren die konden lezen en schrijven (van de hiërogliefen). Ze hielden regeringsverslagen bij en schreven en beantwoordden brieven van de farao. Daarnaast registreerden ze het vee en de gewassen, berekenden ze de lonen en belastingen en hielden de tempelvoorraden bij.</p> <p>Soldaten waren meestal huurlingen. Ze waren gewapend met speren, knotsen, bijlen en schilden. Later gebruiken ze ook strijdwapens. Nubische boogschutters waren bekend om hun schietkunsten. Soldaten gingen mee met handelaars om hen te beschermen.</p> <p>Handelaars. Egyptenaren hadden geen geld, maar ruilden producten. Als de Nijl onvoldoende stroomde, was er niet genoeg graan om te ruilen. Handelaars voerden producten in uit het buitenland.</p> <p>Slaven waren meestal krijgsgevangenen uit de oorlog. Ze hielpen de boeren op het veld en hielpen bij de bouw van</p>	<p>Leerkracht: We gaan ons eens wat meer verdiepen in die beroepen bij de Egyptenaren en hoe zij het sociale leven in Egypte beïnvloedden. We gaan dit doen aan de hand van een spel. In dit spel krijgen jullie elk een beroep toegewezen. Op het kaartje dat je zodadelijk krijgt, staat jouw beroep en wat je moet doen wanneer je op het spelbord op een bepaalde letter komt. Bijvoorbeeld: je dobbelt en je komt terecht op vakje ‘C’. Je kijkt op je kaartje. Als ‘C’ op jouw kaartje staat, lees je luidop de tekst voor en je volgt de instructie. Als het er niet op staat, blijf je gewoon staan en wacht je je beurt af. Zo spelen jullie het spel. Als het spel is afgelopen, noteer je op de achterkant van je bundeltje enkele kenmerken over jouw beroep dat je in de loop van het spel bent te weten gekomen. Ik zou wel graag enkele afspraken willen maken met jullie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Speel eerlijk - Draag zorg voor het materiaal - Hou het rustig - Let op de tijd - Werk ordelijk <p>De leerlingen spelen het spel.</p> <p>We bespreken het spel en de kenmerken van elk beroep.</p>	<p>Bord, krijt</p> <p>Spelbord, kaartjes, dobbelstenen, pionnen</p>
---	---	---

grote bouwwerken of in de mijnen. Slaven mochten niet terugkeren naar hun geboorteland maar mochten wel eigendommen hebben.

Priesters werkten in dienst van de tempel en verzorgden de erediensten van de goden. Ze beheerden landerijen en voorraden en waren de enigen die toegang hadden tot de nilometer. Dat gaf hen macht en aanzien. Ze behoorden tot de elite. Priesters waren onderworpen aan strenge regels.

Er waren zowel geschoolde als **ambachtslui**. Sommigen konden zelfs schrijver worden. Tot de ambachtslui behoorden bijvoorbeeld: pottenbakkers, beeldhouwers, tapijtwevers, schilders, bakkers, bouwvakkers, botenmakers, goudsmiden

In Egypte maakte men onderscheid tussen vrijen en onvrijen. Zo'n samenleving wordt vaak vergeleken met een piramide. Bovenaan stond de farao en zijn familie. De elite of bevoorrechte stand bestond uit ambtenaren, schrijvers, priesters, gouverneurs en legeroversten. Tot de vrijen

Leerkracht: Wie aan Egypte denkt, denkt automatisch aan piramiden. Ook de bevolking uit het oude Egypte kunnen we weergeven in een piramide. De bevolking was ingedeeld in lagen. Helemaal bovenaan staat de top van de samenleving (zeer beperkt aantal mensen) en helemaal onderaan de gewone mensen (de meerderheid). Bovendien maken de Egyptenaren een onderscheid tussen 'vrije mensen' en 'onvrije mensen'. We proberen op basis van wat we al weten en wat we daarnet ontdekt hebben, de bevolkingspiramide eens aan te vullen.

We vullen klassikaal de piramide in. De leerkracht tekent deze ook mee op het bord/PowerPoint. De leerlingen vullen deze in op hun werkblaadje.

Werkbundel

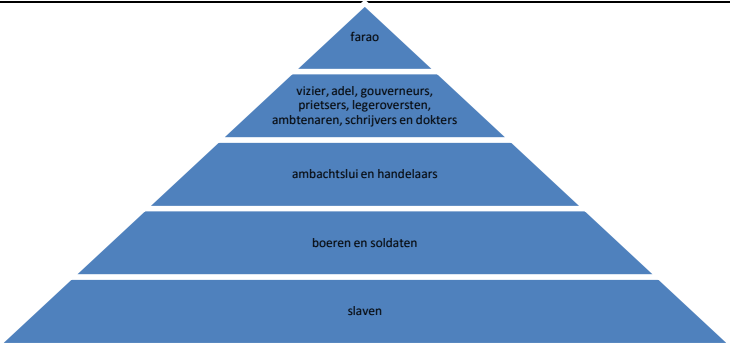
behoorden de ambachtslieden, handelaars, boeren en soldaten. De slaven waren onvrij.		Bord, krijt, PowerPoint
--	--	-------------------------

Afrondingsfase

Leerinhoud (+ timing)	Methode	Materiaal
<p>Probleemstellingen van deze les:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe organiseerden de Egyptenaren hun economie? - Hoe was het sociale leven in het oude Egypte georganiseerd? - Welke beroepen werden er beoefend in het oude Egypte?	<p>Leerkracht: Op de eerste bladzijde van jullie bundeltje heb ik genoteerd waar in je handboek en je werkboek je deze informatie wat uitgebreider kan terugvinden.</p> <p>We bekijken dit even.</p> <p>Leerkracht: Helemaal bovenaan zien jullie drie vraagjes staan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe organiseerden de Egyptenaren hun economie? - Hoe was het sociale leven in het oude Egypte georganiseerd? - Welke beroepen werden er beoefend in het oude Egypte? <p>Leerkracht: Ik stel voor dat elke rij even nadenkt over één vraag en dat jullie zodadelijk kort eventjes hier een antwoord op geven.</p> <p>De leerlingen bespreken in groep de probleemstellingen. We bespreken ze daarna klassikaal.</p>	<p>Werkbundel</p> <p>Leerboek</p> <p>Werkboek</p>

Bordplan

Moeilijke woorden	 <p>A pyramid diagram representing the social hierarchy of ancient Egypt, divided into five horizontal layers. From top to bottom, the layers are labeled: 'faraao' (pharaoh), 'vizier, adel, gouverneurs, prietters, legeroversten, ambtenaren, schrijvers en dokters' (vizier, nobles, governors, priests, army officers, officials, scribes and doctors), 'ambachtslui en handelaars' (craftsmen and traders), 'boeren en soldaten' (peasants and soldiers), and 'slaven' (slaves).</p>	Opdracht: Overstromingen → irrigatielandbouw → vruchtbare gronden → landbouwoverschotten → beroepsspecialisatie
-------------------	--	---